

železnice ter postaja prvega reda. Stranska proga drži odtod proti Port Arturju. 123 metrov dolg, iz velikanskih marmornatih čveterokotnikov sezidan „molo“ obdaja 8,5 metra globoki, krasni pristan. Največje ladje so mogle radi najmodernejših naprav nakladati blago neposredno iz vozov ob obrežju idoč sibirski železnice.

Dalnij se seveda ni mogel braniti, ker ni utrjen. Preden so ga Rusi zapustili, so pristaniške naprave večinoma porušili. Tatinske tolpe so pa ropale po krasnem, zapuščenem mestu. Milijoni rubljev so bili izgubljeni z Dalnjim . . .

Japonci so sedaj prodirali k železnici, ki veže Port Artur z Mandžurijo. Portarturski poveljnik general Stössel se je ravnal po geslu: Boj do zadnjega za vsako ped zemlje! Dne 23. maja sta se bila nasprotnika pri postaji Sansilipo. Japonci so se kakor kobilice razgrinjali čez polotok, in vsak dan so dovažale ladje novih čet, ki so jih izkrcavale pri Pecivu.

Druga velika, silno krvava bitka pa je pet dni

Ruski general baron Stakelberg.

besnela pri Kinčovu. Tam, kjer je polotok ljaotunski najožji, je manjši ruski oddelek branil dohod na jug. Rusi so se utrdili za silo s prekopi in z nategnjenimi žicami. Japonski general Oku je pa napadel Ruse z veliko premočjo. Japonci so se zaganjali kakor besni pred ruske topove in puške, ki so vrsto za vrsto sovražnikov metale ob tla. A čez kupe mrličev so drli Japonci vedno naprej. Le v nočni temi je prenehalo streljanje, da se je ob jutranjem svitu ponovilo. V prekopih sta se sovražnika borila mož proti možu. Rusov ni padlo razmerno veliko, a Japonci so žrtvovali v tem boju gotovo 12.000 mož. Slednjič so se polastili utrdb, in Rusi, kar jih je ostalo živih, so se umaknili. Boj je bil tako silen, da sta sovražnika med bitko morala skleniti premirje, da sta spravila s poti kupe mrličev. Drugi dan so Japonci

po trdem boju vzeli Naošao. Dotlej so Rusi vsega skupaj izgubili na suhem 104 topove in 5000 mož.

Listi so poročali, da je vojni svet v Petrogradu pritiskal na Kuropatkina, da mora s svojimi četami hiteti na pomoč Port Arturju, on pa se je obotavljal,

Ruski general grof Keller.

ker je izprevidel, da bi bil to blazen poizkus v sedanjih razmerah. Kaj je na tem resnice, je težko dognati, a Kuropatkin je res poslal generala Stakelberga na jug, da se s štirimi sibirskimi polki, stotnijo kozakov in baterijo gorskih topov prebije do Port Arturja. Uspeh je pokazal, da je imel Kuropatkin bolj prav, kakor pa gospodje v Petrogradu, ki pri varnih mizah premišljujejo vojsko in dele povelja.

Stakelberg je s 30.000 možmi pogumno prodiral in prišel ob železnici daleč proti jugu. Pri Vafandjanu se je vnel dne 3. junija boj, ki je pa ostal brez od-

General Rennenkampf,
poveljnik zabajkalskih kozakov.

ločitve. Dne 14. junija pa so Japonci napadli Stakelberga pri Vafankovu. Japonci so zajeli Ruse pri Telisu, odkoder so se po hudem boju umaknili. Pri Vafankovu je stalo 32 ruskih bataljonov proti 44 japonskim. Boj se je začel 14. junija ob 3. popoldne